

hindre varmeudvikling; det er bl.a. i biler, møbler, fjernsyn, computere, fax- og kopimaskiner.

Bromerede flammehæmmere har vist sig at kunne påvirke stofskifte og nervesystem, ligesom det ved forsøg har givet mus hjerne- og hormonskader samt lever- og skjoldbruskkirtelkræft. Ved målinger, som man har foretaget i Sverige, er der blevet fundet spor efter bromerede flammehæmmere i svenske kvinders moder-mælk.

Kl. 13.15

Det er meget farlige stoffer, vi har med at gøre. Man kan godt tage bromerede flammehæmmere over én kam, men der er da også nogle forskelle mellem de enkelte bromerede flammehæmmere. Jeg synes, vi havde en lidt mærkelig debat, før vi gik til frokost, specielt i forhold til de indlæg, som kom fra Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti, hvor man ligesom prøvede at underspille farligheden af de her stoffer, specielt to af de stoffer, som er nævnt i forslaget, og det er de to stoffer, som jeg vil nævne først her, og så vil jeg tage det tredje til sidst, nemlig deka-BDE.

Med hensyn til det første stof, som er HBCDD, er det dokumenteret, at det har alvorlige virkninger på miljøet og menneskers sundhed, og stoffet har også en stor risiko for at sive ud i naturen. HBCDD anvendes særlig i byggematerialer og transportmidler. Desuden anvendes en vis del til belægning af tekstiler, f.eks. i møbler, madrasser, telte, tæpper samt i kabinetter og ledninger til elektronikprodukter.

Forskningsresultater har vist, at stoffet er blevet sporet langt væk fra dets spredningskilder og er fundet bl.a. i isbjørne og fugleæg i de arktiske egne. Det er altså nogle meget, meget sejlivede og farlige stoffer for naturen.

Det andet stof er TBBPA, og det er den mest anvendte bromerede flammehæmmer i verden. Brugen af dette stof er øget, og det øger risikoen for, at stoffet i stigende grad siver ud i naturen. TBBPA er meget, meget giftigt for vandlevende organismer, det er svært nedbrydeligt, og det kan føre til uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet. Under visse miljøbetingelser kan stoffet nedbrydes til andre særlig hormonforstyrrende stoffer. TBBPA anvendes særlig i elektronisk udstyr og i forskellige isoleringsmaterialer.

I norske undersøgelser er den her bromerede flammehæmmer blevet fundet i blod hos befolkningen. Stoffet er også blevet fundet i moder-mælk i Norge og i flere andre lande.

Det tredje stof er deka-BDE, og det er også et meget giftigt stof, som i dyreforsøg har vist skadelige effekter på lever og skjoldbruskkirtel og fostre, og det er også et stof, som kan forstyrre hormonbalancen, og som derfor også er under mistanke for at kunne skade fostres nervesystem. Dekka-BDE anvendes særlig i forbindelse med produktion af elektronisk udstyr, tekstiler, møbler og biler, og der er også her en stor risiko for, at det siver ud i naturen og omgivelserne.

I det arbejde, der blev lavet med risikovurderinger af deka-BDE, har stoffet vist sig svært nedbrydeligt, bl.a. ved at det findes meget højt oppe i fødekæden.

Det, som det her forslag går ud på, er, at man ikke skal vente på de regler, som måtte komme eller måtte være i EU. Det bygger simpelt hen på, at vi skal se på mulighederne for at gå dansk enegang, både for at se på, hvordan vi kan forbedre mulighederne for at lave bedre kemikalie-lovgivning i Danmark i forbindelse med de her meget farlige kræftfremkaldende og hormonforstyrrende bromerede flammehæmmere, og også for at vi kan lægge et internationalt pres, for det er jo faktisk sådan, at vi har allierede i nogle af de andre lande. Det gælder f.eks. Sverige, Norge og Holland.

Hvis et flertal i det danske Folketing havde en holdning om at lægge en meget offensiv strategi her, er det uden tvivl sådan, at vi hurtigt kunne få flere allierede på europæisk plan i kampen mod de her meget farlige kemikalier.

Begrundelsen for, at vi foreslår et samtidigt forbud for alle tre typer af de her bromerede flammehæmmere, er faktisk at undgå, at et forbud mod kun en af dem vil kunne føre til en forrykkelse af anvendelsen af én type af de skadelige bromerede flammehæmmere i forhold til en af de andre, som er nævnt her i forslaget.

Deka-BDE skulle jo oprindeligt have været forbudt i EU-landene den 1. juli 2006, men Europa-Kommissionen har så valgt, på trods af at et enstemmigt Europa-Parlament anbefalede et forbud, at undtage deka-BDE fra forbuddet. Det har så betydet, at den danske regering har anlagt en retssag, og det vil jeg gerne rose den for; det synes jeg er et godt skridt, det er et aktivt skridt, man har taget. Men det, der ligger i det her forslag, er, at man benytter alle de værktøjer, man har i sin politiske værktøjskasse, til at forbyde brugen af de her meget farlige bromerede flammehæmmere.

Kl. 13.20